

Dokumenttyp
Uppdragsbeskrivning
Upprättat av
Processledare SAMLA
Godkänt av
Styrgrupp Socialmedicinsk mottagning

Uppdrag
Socialmedicinsk mottagning
Utfärdsdatum
2026-05-20
Datum för godkännande
2026-08-24

Sida 1 av 3

Uppdragsbeskrivning

Socialmedicinsk mottagning – integrerad samverkan

Inledning

Den socialmedicinska mottagningen är en samlokaliserad och integrerad verksamhet där region och kommun samverkar för att möta patienter med samsjuklighet i form av psykisk ohälsa samt skadligt bruk och beroende av alkohol, narkotika eller beroendeframkallande läkemedel. Verksamheten har utvecklats inom ramen för vårdsamverkan och bygger på behovet av en sammanhållen vård- och stödprocess, där psykiatrisk öppenvård deltar med en konsultativ funktion.

Många patienter med komplex problematik behöver samtidig insats från hälso- och sjukvård, psykiatri och socialtjänst. Bristande samordning riskerar att försena rehabilitering, försvåra behandling och leda till långvarig sjukfrånvaro eller utanförskap. Den socialmedicinska mottagningen ska fungera som en integrerad samverkansplattform för dessa aktörer.

Uppdraget regleras genom en formell överenskommelse (ÖK) mellan parterna inom SAMLA – Vårdsamverkan Lerum och Alingsås.

Syfte

- Erbjuda en samordnad och tillgänglig personcentrerad vård och stödinsats för personer med psykisk ohälsa och skadligt bruk eller beroende
- Säkerställa samtidiga och integrerade insatser från olika huvudmän utifrån patientens medicinska och psykosociala behov
- Skapa en snabb väg in till vård och stöd vid psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende
- Stärka kontinuitet och samverkan mellan berörda aktörer för att minska glapp i vård och stöd

Mål för verksamheten

- Patienten ska få tillgång till samlad kompetens i en kontakt
- Insatser ska vara koordinerade och ges i rätt tid
- Patientens behov ska kartläggas och mötas i samverkan
- Kontinuitet och patientsäkerhet ska säkerställas över tid

Målgrupp

Vuxna (18+) med:

- Skadligt bruk och beroende av alkohol, narkotika eller beroendeframkallande läkemedel
- Samtidig psykisk ohälsa (samsjuklighet)
- Kan finnas behov av insatser från både region och kommun
- Komplex livssituation där samordning är avgörande
- Mottagningen är tillgänglig för alla patienter som är folkbokförda inom Lerum eller Alingsås kommun oberoende av vilken vårdcentral personen är listad på

Tillgänglighet och flöde

- Vara en lågröskelverksamhet som är lätt att kontakta
- Möjliggöra både egenanmälan och remiss/hänvisning från andra aktörer
- Säkerställa snabb återkoppling till patient och samverkansparter
- Lotsa patienter vidare till rätt insatsnivå vid behov

Uppdrag

1. Samlad socialmedicinsk bedömning

Mottagningen ska:

- Tillsammans med patienten kartlägga medicinska, psykiatriska och sociala behov, som kan innebära vård, stöd och insatser från regionen och/eller kommunen.
- Tillsammans med patienten hjälper mottagningen till att upprätta och samordna de kontakter som behövs
- Säkerställa att insatser planeras parallellt och samordnat
- Utgå från ett personcentrerat förhållningssätt

2. Samverkan mellan aktörer

Socialtjänst

- Kartlägger psykosocial situation och behov av stöd
- Identifierar eventuella behov och initierar kontakt för insatser enligt SoL eller insats utan bistånd (till exempel boende, försörjning, beroendebehandling)
- Samordnar befintliga eller nya kommunala insatser
- Deltar aktivt i gemensam planering med övriga aktörer
- Motiverande samtal, rådgivning och kortare behandling

Primärvård (regional sjuksköterska)

- Har en central samordnande roll för medicinska insatser
- Ansvarar för kontakt och koordinering med patientens vårdcentral och psykiatri
- Identifierar behov av läkarbedömning, behandling och rehabilitering
- Säkerställer kontinuitet i vårdkontakter
- Provtagning, medicindelning och stödsamtal

Öppenvård psykiatri (konsultfunktion/samverkan)

- Bidrar med specialistpsykiatrisk kompetens i teamet
- Deltar konsultativt i bedömning, diagnostik och behandlingsplanering
- Ordinerar insatser till sjuksköterska på socialmedicinsk mottagning
- Tar emot remisser från socialmedicinsk mottagning och vid behov tar över behandlingsansvar enligt gällande Regionala Medicinska Riktlinjer

3. Samordning och processledning

Mottagningen ska ha en samordnande funktion genom att:

- Koordinera kontakter mellan region, kommun och psykiatri
- Initiera och leda Samordnad individuell plan (SIP) vid behov
- Vid behov hänvisa patienten till andra aktörer efter avslutad insats på socialmedicinska mottagningen

4. Rehabilitering och insatser

- Erbjuder vård och stöd enligt nationella riktlinjer för missbruk och beroende
- Planera och genomföra individanpassade insatser
- Underlätta för att vård och stöd ges som en sammanhållen helhet

Arbetsätt

- Tvärprofessionellt team: sjuksköterska (region) och socionom (kommun), med psykiatri som konsult/samverkanspartner
- Samlokaliserad verksamhet
- Personcentrerat och integrerat arbetsätt
- Gemensam planering tillsammans med patienten
- Samtyckesbaserat informationsutbyte mellan huvudmän

Organisation och ansvar

- Delat huvudmannaskap mellan region och kommun
- Varje huvudman ansvarar för sina insatser enligt lag (HSL respektive SoL)
- Tydlig ansvarsfördelning mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst
- Psykiatri deltar enligt överenskommen konsultmodell/samverkansmodell

Uppföljning och kvalitet

- Säkerställande av att insatser ges enligt bästa tillgängliga kunskap
- Utveckling och förbättring av samverkansprocesser
- Uppföljning av samordning, tillgänglighet och resultat
- Årlig gemensam verksamhetsberättelse
- Kontinuerlig uppföljning ur patientperspektiv